

**UCHWAŁA NR XVI/114/2019
RADY GMINY OBROWO**

z dnia 20 grudnia 2019 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym(tj. Dz.U. z 2019r. poz. 506, 1309, 1571, 1696, 1815) oraz art. 4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2018r. poz. 2137, 2244,, z 2019r. poz.730,1818) oraz art.10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U.z 2019r. poz. 852) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 04 sierpnia 2016r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016r. poz. 1492) uchwała co następuje:

§ 1. Uchwała się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok” – zwany dalej „Programem”. Program na 2020r. w znacznej większości stanowi kontynuację działań realizowanych w latach poprzednich. Zaplanowane działania są działaniami długofalowymi natomiast ich finansowanie jest uchwalane corocznie.

§ 2. Cele strategiczne Gminnego Programu:

- 1) objęcie pomocą większej liczby osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 2) zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych , zmniejszenie rozmiarów problemów już istniejących, ulepszenie sposobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami;
- 3) zwiększenie wiedzy wśród młodzieży i dorosłych w zakresie choroby alkoholowej, uzależnienia narkotykowego;
- 4) realizacja profesjonalnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży;
- 5) tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programów profilaktycznych;
- 6) zmiana postaw i postępowania członków społeczności lokalnej wobec problemów alkoholowych, narkotykowych oraz związanych z przemocą w rodzinie, edukacja publiczna;
- 7) zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy domowej;
- 8) zmiana stereotypów utrudniających świadczenie pomocy osobom tego wymagających;
- 9) rozpoznawanie specyfiki problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie gminy Obrowo oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu;
- 10) szkolenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli realizujących programy profilaktyczne i handlowców zajmujących się sprzedażą napojów alkoholowych;
- 11) wzrost liczby sprzedawców kontrolujących wiek osób kupujących alkohol;
- 12) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, pomoc pedagogiczna i prawna dla ofiar przemocy, zapewnienie schronienia ofiarom przemocy poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się przemocą;
- 13) promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, tworzenie grup wsparcia;
- 14) wspieranie realizacji dodatkowych programów terapeutycznych;
- 15) ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Obrowo oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych;
- 16) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób mających problemy związane z używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, zwłaszcza dla osób uzależnionych,

- 17) ograniczenie dostępności alkoholu i innych środków psychoaktywnych, zwłaszcza wśród młodzieży (realizacja programów profilaktyki uniwersalnej skierowanej do dzieci i młodzieży, szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych, kontrola sklepów i lokali gastronomicznych).
- 18) zwiększenie świadomości społecznej w zakresie problematyki związanej z używaniem substancji psychoaktywnych (edukacja publiczna, zajęcia integracyjne dla dzieci i ich rodzin);
- 19) kształtowanie właściwych postaw wobec picia alkoholu, używania narkotyków oraz podejmowania innych zachowań ryzykownych szczególnie przez dzieci i młodzież;
- 20) ograniczenie popytu i podaży środków psychoaktywnych;
- 21) redukcja szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem środków psychoaktywnych oraz przeciwdziałanie innego rodzaju uzależnieniom;
- 22) opóźnianie inicjacji alkoholowej/narkotykowej/tytoniowej;
- 23) udzielanie pomocy osobom uzależnionym w procesie zdrowienia.

§ 3. Zadania problemowe Programu i sposób ich realizacji:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie poprzez:
  - a) współpracę z placówką podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie wczesnego diagnozowania choroby alkoholowej;
  - b) zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych dla terapeutów, pacjentów, nauczycieli, rodziców i uczniów;
  - c) informowanie osób uzależnionych o istniejących placówkach odwykowych i ośrodkach terapeutycznych;
  - d) rozpoznanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy w rodzinie i udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach jej powstrzymania;
  - e) uruchomienie interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy domowej (zespół interdyscyplinarny, grupy robocze);
  - f) dofinansowanie telefonu „Niebieska Linia” dla ofiar przemocy i osób współuzależnionych od alkoholu lub narkotyków;
  - g) stałą współpracę z Policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, III Wydziałem Rodzinnym i Nietletnich w Sądzie Rejonowym w Toruniu, Kuratorami Rodzinnymi, psychologami, psychiatrami i pedagogami szkolnymi, szkołami w celu podnoszenia skuteczności podejmowanych działań;
  - h) współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Toruniu;
  - i) zapewnienie dostępu swoim mieszkańcom do usług najbliższej placówki odwykowej;
  - j) wspieranie realizacji programów dla młodzieży poprzez dofinansowanie dodatkowych szkoleń dla pracowników lecznictwa odwykowego;
  - k) prowadzenie i wspieranie funkcjonowania punktu informacyjno-konsultacyjnego – zdiagnozowanie problemów rodziny i zaplanowanie pomocy;
  - l) zapewnienie konsultacji specjalistycznych, psychoterapii, pomocy prawnej rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu i narkotyków; ł) wspieranie osób uzależnionych po ukończonych programach terapii podstawowej i pogłębionej;
  - m) udział lub organizowanie, współorganizowanie konferencji, seminariów oraz innych form podnoszących poziom kwalifikacji z zakresu terapii;
  - n) współpraca i dofinansowywanie placówek uzależnienia od alkoholu;
  - o) współpracę w realizacji dodatkowych programów skierowanych do osób zatrzymanych w Izbie Wytrzeźwień w Toruniu, które wykraczają poza jej statutowe zadania;
  - p) wspieranie działalności środowisk wsparcia dla osób uzależnionych oraz żyjących z HIV/AIDS;

- r) wspieranie działań służących podnoszeniu kwalifikacji zawodowych osób prowadzących terapię, rozpoznających problem alkoholowy, motywujących osoby spożywające alkohol do ograniczenia lub zaprzestania picia.
- 2) Udzielanie rodzinom w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:
- a) działalność świetlic profilaktycznych, praca podwórkowa realizowana przez wychowawców i nauczycieli przy szkołach w Dobrzejewicach, Brzozówce, Łążynie II, Obrowie, Osieku nad Wisłą dla dzieci i młodzieży – zajęcia pozalekcyjne, wspieranie (dofinansowanie) działalności tych placówek;
  - b) współpracę z Policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Obrowie, szkołami i Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Obrowie z siedzibą w Dobrzejewicach w tematyce uzależnień;
  - c) inicjowanie działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
  - d) działalność Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego;
  - e) zachęcanie do założenia „Niebieskiej Karty”;
  - f) podejmowanie interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych;
  - g) dofinansowanie szkoleń, porad, konferencji dla określonych grup zawodowych mających lub mogących mieć kontakt ze zjawiskami przemocy domowej, przemocy, agresji wobec dzieci i młodzieży – np. procedura Niebieskiej Karty (lekarze, policjanci, psychologowie, pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej);
  - h) podnoszenie świadomości społecznej dotyczącej przyczyn i skutków przemocy wobec najbliższych;
  - i) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu; realizacja procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego;
  - j) zwiększenie skuteczności interwencji prawno-administracyjnej wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, powodowanych spożyciem alkoholu lub narkotyków;
  - k) współdziałanie z zespołem interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, którego zadaniem jest opracowanie i koordynowanie realizacji planów pomocy rodzinie w której dochodzi do przemocy;
  - l) nawiązanie współpracy z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się udzielaniem pomocy ofiarom przemocy domowej; ł) finansowanie pomocy psychologicznej, prawnej, pedagogicznej dla ofiar przemocy w ramach pracy zespołu interdyscyplinarnego, w środowisku zdarzenia;
  - m) dofinansowanie różnych form pomocy dla dzieci oraz rodzin, w których występują problemy w związku z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie, poprzez organizację wolnego czasu i wypoczynku;
  - n) wspieranie realizacji projektów oferujących specjalistyczną pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom, zakup programów zdrowotnych w zakresie terapii rodzinnej;
  - o) prowadzenie grup wsparcia dla rodzin i bliskich osób zażywających narkotyki, pijących szkodliwie alkohol.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, nauczycieli i rodziców w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:
- a) realizowanie, finansowanie, dofinansowywanie realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców w szkołach na terenie gminy, korzystanie z rekomendowanych programów w Systemie rekomendacji;

- b) realizację i finansowanie programów profilaktycznych, zajęć w świetlicach profilaktycznych (placówki wsparcia dziennego, praca podwórkowa) działających przy szkołach w Brzozówce, Dobrzejewicach, Łążynie II, Obrowie, Osieku Nad Wisłą;
  - c) wspieranie placówek wsparcia dziennego prowadzonych w formie pracy podwórkowej realizowanej przez nauczycieli świetlic profilaktycznych;
  - d) organizowanie, dofinansowanie aktywnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży z terenu gminy (zajęcia sportowe, rekreacyjne, wycieczki szkolne – wszystko związane z tematyką profilaktyki, konkursy o tematyce przeciwalkoholowej, przeciwnarkotykowej, profilaktyczne spektakle teatralne, festyny rodzinne, wyjazdy do Częstochowy, Lichenia);
  - e) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia;
  - f) szkolenie sprzedawców w zakresie kontroli wieku osób kupujących alkohol;
  - g) informowanie o dostępności usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających, profilaktyka i promocja zdrowia;
  - h) udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno- edukacyjnych, zakup i upowszechnienie materiałów profilaktycznych, prasa, książka, specjalistyczne broszury, plakaty, nagrody w konkursach;
  - i) dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów i psychologów;
  - j) edukację rodziców w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie- szkolenie dla rodziców, realizowanie programów edukacyjnych dla rodziców i wychowawców;
  - k) przeprowadzenie badań, sondaży, diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych (samodzielnie lub zlecając je instytucjom);
  - l) tworzenie punktów informacyjnych na terenie gminy z danymi o dostępnej ofercie pomocy w zakresie problemów alkoholowych, narkotykowych – tablice informacyjne w ośrodkach zdrowia, domu pomocy społecznej, policji, szkołach; l) promocję zdrowia, bezpiecznego stylu życia, zdrowia psychicznego poprzez organizowanie, finansowanie, dofinansowanie, różnego rodzaju imprez oraz wydarzeń społeczno-kulturowych adresowanych do mieszkańców gminy;
  - m) realizację programów szkoleniowych dla osób zawodowo związanych z rozwiązywaniem i profilaktyką w zakresie alkoholowym, narkotykowym i przemocą w rodzinie;
  - n) prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego;
  - o) prowadzenie edukacji publicznej we współpracy z mediami publicznymi, organizowanie i udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach, akcjach profilaktycznych,
  - p) realizowanie, finansowanie, dofinansowanie realizacji programów z zakresu profilaktyki uzależnień w tym programów alternatywnych z uwzględnieniem pozalekcyjnych zajęć sportowych;
  - r) wspieranie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców;
  - s) wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach;
  - t) diagnozowanie i monitorowanie problemu uzależnień w społeczności lokalnej;
  - u) zwiększenie kompetencji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Obrowie poprzez m.in. uczestnictwo w szkoleniach, konferencjach i seminariach;
  - w) działania edukacyjne promujące abstynencję w ciąży oraz programy na rzecz dzieci z FAS oraz ich rodziców i opiekunów.
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień poprzez:

- a) stałą współpracę z grupą samopomocową AA„Wola” z Obrowa, przekazywanie materiałów edukacyjnych oraz nieodpłatne udostępnianie pomieszczeń dla grupy;
- b) propagowanie instytucji, osób wyspecjalizowanych w niesieniu pomocy dzieciom, młodzieży i dorosłym w obszarze problemów uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- c) wspieranie uczniowskich klubów sportowych, klubów parafialnych i organizacji sportowych (materiały edukacyjne o tematyce profilaktycznej, wynajem sal sportowych, gimnastycznych, pomoc w zorganizowaniu imprez sportowych w których biorą udział dzieci i młodzież oraz ich członkowie rodzin zagrożonych uzależnieniami, zakup artykułów sportowych niezbędnych do realizacji zajęć);
- d) inicjowanie działań na rzecz podejmowania interwencji poprzez funkcjonariuszy Policji w sytuacjach spożywania alkoholu w miejscach publicznych;
- e) wspieranie przedsięwzięć ukierunkowanych na zapobieganie niebezpieczeństwom spowodowanym przez nietrzeźwych kierowców;
- f) współpracę z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- g) włączenie organizacji pozarządowych, stowarzyszeń, instytucji w wykonywanie zadań wynikających z realizacji Gminnego Programu;
- h) przekazywanie organizacjom, którym powierzone zostaną zadania do realizacji, dotacji zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie i uchwały Rady Gminy w Obrowie, w sprawie zasad udzielania dotacji z budżetu Gminy z przeznaczeniem na wykonywanie zadań Gminy przez podmioty nie zaliczane do sektora finansów publicznych;
- i) współpracę dotyczącą wspólnej realizacji i wspólnego uczestnictwa w finansowaniu zadania o nazwie-telefon pogotowia dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia”;
- j) współpracę z instytucjami, osobami fizycznymi, radnymi gminy polegającą na wymianie informacji, konsultacjach, podejmowaniu wspólnych inicjatyw na rzecz profilaktyki i rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- k) wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu marginalizacji osób uzależnionych i ich rodzin;
- l) prowadzenie edukacji publicznej w zakresie profilaktyki uzależnień oraz upowszechnienie informacji o ofercie pomocy ; ł) wspieranie działań na rzecz osób żyjących z HIV/AIDS.

§ 4.1 Ograniczenie dostępności alkoholu prowadzone będzie poprzez wydawanie przez członków Komisji opinii w sprawie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z Uchwałą NR XLII/312/2018 Rady Gminy Obrowo z dnia 06 września 2018r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie gminy Obrowo miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (Dz. Urz. Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13 września 2018r. poz.4584) oraz z Uchwałą NR XLII/311/2018 Rady Gminy Obrowo z dnia 06 września 2018r. w sprawie ustalenia limitu maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Obrowo (Dz. Urz. Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13 października 2018r. poz.4583).

2. Kontrola punktów sprzedaży alkoholu będzie wykonywana przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Straż Gminną, Policję.

§ 5. Podstawę do nakreślenia działań do realizacji w 2020r. przez Gminę Obrowo w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomanii i innym uzależnieniom, stanowi Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020, o którym mowa w ustawie z 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (tj.Dz. U. z 2015r. poz. 1916 ze zm.) w tym wyodrębniony cel operacyjny nr 2 „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi”

§ 6. Realizatorami i Partnerami Gminnego Programu są:

- 1) Koordynator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrowie;
- 3) Urząd Gminy Obrowo;

- 4) Pracownicy Socjalni;
- 5) Punkt Informacyjno-Konsultacyjny;
- 6) Pedagodzy Szkolni;
- 7) Placówki oświatowe z terenu gminy Obrowo;
- 8) Nauczyciele;
- 9) Policja;
- 10) Osoby i Instytucje realizujące programy profilaktyczne m.in. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu;
- 11) Lokalni liderzy;
- 12) Kluby sportowe z terenu Gminy;
- 13) Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współzależnienia, Poradnia Odwykowa Toruń ul. Szosa Bydgoska 1;
- 14) Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współzależnienia- Całodobowy Oddział Odwykowy Toruń-Czerniewice;
- 15) Wojewódzki Ośrodek Uzależnień i Współzależnienia – Całodobowy Oddział Młodzieżowy Toruń;
- 16) Całodobowy Oddział Odwykowy Leczenia Narkomanów Toruń ul. Tramwajowa;
- 17) Całodobowy Oddział Terapii Krótkoterminowej Toruń ul. Szosa Bydgoska 1;
- 18) Zakłady Opieki Zdrowotnej na terenie Gminy Obrowo;
- 19) Kościoły z terenu Gminy Obrowo;
- 20) Podmioty i instytucje realizujące zadania z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w ramach swoich zadań statutowych;
- 21) Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 22) Gminny Koordynator Sportu;
- 23) Gminny Ośrodek Kultury działający na terenie Gminy Obrowo;
- 24) Lokalne media.

§ 7. Adresaci Gminnego Programu:

- 1) dzieci i młodzież zagrożona uzależnieniami od alkoholu, narkotyków i związaną z tym przemocą w domu oraz ich rodzice, opiekunowie, nauczyciele;
- 2) osoby dorosłe zagrożone uzależnieniami (osoby pijące szkodliwie i ryzykownie) ;
- 3) osoby współzależnione, Dorosłe Dzieci Alkoholików i ofiary przemocy;
- 4) osoby zawodowo zajmujące się problematyką alkoholową, przeciwdziałaniem narkomanii oraz przeciwdziałaniem przemocą;
- 5) osoby uzależnione po ukończonej terapii - „trzeźwi alkoholicy”;
- 6) osoby dotknięte zjawiskiem przemocy w rodzinie, domu;
- 7) osoby zajmujące się wychowaniem i profilaktyką w szkołach;
- 8) społeczność lokalna;
- 9) organizacje pozarządowe;
- 10) lokalne instytucje działające na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

§ 8. Zadania Gminnego Koordynatora Programu oraz Przewodniczącego i członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) przyjęcie zgłoszenia o przypadku występowania nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art.24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie do różnych organów o informacje na temat danych z art. 25a ww. ustawy;
- 2) wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie;
- 3) zmotywowanie osoby uzależnionej od alkoholu do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego;
- 4) podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego;
- 5) wsparcie osób doznających przemocy w rodzinie;
- 6) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 7) Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych składa roczne sprawozdanie z wykonania zadań Programu do Wójta i przed Radą Gminy do 31 marca następnego roku;
- 8) stały monitoring Programu prowadzony jest przez Koordynatora Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii;
- 9) podejmowanie działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, profilaktyki szkolnej i rodzinnej oraz pomocy dzieciom z rodzin, z problemem alkoholowym;
- 10) Gminny Koordynator i członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na podstawie analizy problemów w gminie, przygotowują wspólnie projekt Gminnego Programu, projekt preliminarza wydatków oraz sprawozdanie;
- 11) udział Gminnego Koordynatora w naradach i szkoleniach organizowanych przez pełnomocnika Wojewody;
- 12) członkowie Komisji czuwają nad przestrzeganiem zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż alkoholu na terenie gminy;
- 13) Współpraca z instytucjami, osobami fizycznymi i organizacjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- 14) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 15) inicjowanie działań dotyczących realizacji Programu;
- 16) prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 17) udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

§ 9. Wskaźniki realizacji poszczególnych zadań:

- 1) liczba osób objętych terapią;
- 2) liczba osób objętych działaniami pomocowymi, m.in. współuzależnieniami, dzieci z grupy ryzyka, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym;
- 3) liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi;
- 4) liczba odbiorców projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe;
- 5) liczba osób przyjętych przez Punkt Informacyjno- Konsultacyjny;
- 6) liczba sprzedawców kontrolujących wiek osób kupujących alkohol;
- 7) liczba i rodzaj podjętych działań;
- 8) liczba i rodzaj świetlic prowadzących zajęcia poza lecyjne
- 9) liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta”;
- 10) liczba zrealizowanych programów, liczba uczestników.

§ 10. Ustala się zasady wynagradzania Przewodniczącego i członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Obrowie:

- 1) dla członków Komisji (poza przewodniczącym) za udział w każdym posiedzeniu Komisji ustala się wynagrodzenie w wysokości 100,00 złotych brutto za realizację zadań ustawowych, w tym wykonywanych podczas posiedzenia Komisji;
- 2) wynagrodzenie przysługuje członkom Komisji będącymi pracownikami Urzędu Gminy w Obrowie, jeżeli posiedzenie odbywa się poza godzinami pracy;
- 3) podstawą wypłacenia wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 1 jest obecność na posiedzeniu Komisji potwierdzona własnoręcznym podpisem na liście obecności;
- 4) dla Przewodniczącego Komisji miesięczne ustala się wynagrodzenie w wysokości 200,00 złotych brutto;
- 5) ustala się zwrot kosztów podróży dla członków Komisji za udział w szkoleniach oraz innych czynnościach związanych z wykonywaniem zadań Komisji.

§ 11. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu:

- 1) Finansowanie zadań niniejszego Programu będzie dokonywane zgodnie z art.18² ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w ramach środków pochodzących za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez prowadzące tę sprzedaż podmioty gospodarcze;
- 2) Zadania mogą być zlecane do realizacji w formie powierzenia lub wsparcia zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj.Dz.U. 2016 poz.239 z późn.zm) lub poprzez zakup usług na zasadach i w trybie określonym w przepisach ustawy – Prawo zamówień publicznych;
- 3) Środki finansowe pochodzące z opłat za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, znajdujące się w dyspozycji Wójta Gminy Obrowo, nie wykorzystane w bieżącym roku budżetowym nie wygasają z upływem tego roku i są przeznaczone w następnym roku budżetowym na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

§ 12. Spodziewane /zamierzone/ efekty realizacji Programu:

- 1) wzrost dostępności mieszkańców gminy do szeroko rozumianego wsparcia specjalistycznego w przypadku występowania problemu;
- 2) zmniejszenie wśród młodzieży ilości zachowań ryzykownych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych;
- 3) tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji Programu;
- 4) zwiększenie odsetka osób zobowiązanych do leczenia odwykowego, doprowadzenie do ograniczenia częstości picia alkoholu;
- 5) wzrost inicjatyw społeczności lokalnej podejmowanych na rzecz zapobiegania alkoholizmowi, przemocy w rodzinie, narkomanii zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, propagowanie samopomocy;
- 6) zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy domowej;

§ 13. Ustala się Preliminarz środków finansowych zabezpieczających realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020, stanowiący Załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 14. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 15. Uchwała wchodzi w życie po jej ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodniczący Rady Gminy

Roman Skórski

Preliminarz do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na w Obrowie na 2020r.

Planowane nakłady finansowe na 2020 rok 160 000 złotych.

Dział 851 Rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi 156 000,00zł.

- § 4170 - **66 000,00** złotych- wynagrodzenia bezosobowe- (konsultacje w punkcie informacyjno-konsultacyjnym, umowy zlecenia, wynagrodzenia dla przewodniczącego, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, nauczycieli prowadzących świetlice profilaktyczne, tworzenie nowych świetlic);
- § 4210 - **40 000,00** złotych – zakup materiałów i wyposażenia:
- dofinansowanie zadań i działań podejmowanych przez realizatorów Gminnego Programu (GOPS, Kościoły, Nauczyciele, Pedagogzy, Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Koordynator sportu...)
  - dofinansowanie programów profilaktycznych, terapeutycznych realizowanych przez podmioty uprawnione,
  - prowadzenie świetlic profilaktycznych(podwórkowych) przy szkołach na terenie gminy, realizujących cele profilaktyki alkoholowej, narkotykowej oraz przeciwdziałania przemocy,
  - doposażenie świetlic profilaktycznych(podwórkowych) w miarę potrzeb lokalnego środowiska,
  - prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego (materiały biurowe, środki dydaktyczne, doposażenie)
  - wspieranie profilaktycznej działalności prowadzonej przez instytucje i osoby upoważnione w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy w rodzinie, poprzez zakup pomocy dydaktycznych, naukowych, materiałów informacyjno-profilaktycznych w zakresie edukacji publicznej (m.in. Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Toruniu itp.)
  - wspieranie imprez sportowych o charakterze profilaktycznym, prowadzonych przez m.in. gminnego koordynatora sportu,

- prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjnych oraz opiekuńczo- wychowawczych dla dzieci, młodzieży oraz członków ich rodzin zagrożonych problemem alkoholowym, narkotykowym i przemocą, w salach gimnastycznych i innych obiektach o charakterze sportowo- rekreacyjnym na terenie gminy Obrowo,
- zakup materiałów informacyjno-profilaktycznych w zakresie edukacji publicznej, szkolnej,
- dofinansowanie konkursów o charakterze profilaktycznym.

§ 4300 – **42 000,00** złotych zakup usług pozostałych:

- wspieranie działalności świetlic profilaktycznych (podwórkowych) na terenie gminy Obrowo,
- dofinansowanie spotkań trzeźwościowych w Częstochowie, Licheniu realizowanych w ramach programu,
- organizowanie, wspieranie profilaktycznej działalności informacyjno-edukacyjnej w przedmiocie zdrowego, trzeźwego stylu życia bez przemocy, alkoholu i narkotyków (m.in. konkursy, spektakle profilaktyczne, imprezy okolicznościowe dla mieszkańców gminy),
- wspieranie imprez sportowych o charakterze profilaktycznym, organizowanych dla mieszkańców gminy,
- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego m.in. psychologicznego i prawnego dla ofiar przemocy,
- prowadzenie konsultacji prawnych dla osób z rodzin dotkniętych uzależnieniami,
- prowadzenie procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego,
- szkolenia w zakresie zjawiska przemocy, narkomanii, alkoholizmu, dopalaczy, prowadzone przez specjalistów (m.in. dla członków GKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego, sprzedawców alkoholi, rodziców, nauczycieli, osób zajmujących się profilaktyką, pracowników Domu Pomocy Społecznej),
- wspieranie osób i instytucji w zakresie realizowania zadań dotyczących profilaktyki alkoholowej, narkotykowej oraz przemocy (m.in. Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu),
- dofinansowanie zadań Gminnego Programu wykonywanych przez jego realizatorów,
- przeprowadzanie badań diagnostycznych służących realizacji celów związanych z Gminny Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii,
- dofinansowanie do wyjazdów (m.in. do kina, zoo itp.), wycieczek oraz wypoczynku z programami profilaktycznymi, w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych dla dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin mających problemy z przemocą, alkoholem,

narkotykami i dopalaczami,

- tworzenie nowych świetlic profilaktycznych,
- zakup spektakli profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz mieszkańców gminy,
- dofinansowanie kampanii i akcji profilaktycznych,
- dotacje na zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, (m.in. dla prowadzących Stowarzyszenia i Fundacje).

§ 4360 – **800,00** złotych – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej;

§ 4410 – **1 500,00** złotych – podróże służbowe krajowe –delegacje;

§ 4430 – **2 000,00** złotych opłaty i składki związane z

- organizacją i uczestnictwem w zawodach sportowych, opłata dla pielęgniarki, ubezpieczenia;
- „Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia, Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, opłata za telefon pogotowia na podstawie zawartego porozumienia.

§ 4700 – **3 700,00** złotych zaplanowano na szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej;

Dział 851 Rozdział 85153 Przeciwdziałanie narkomanii

4 000,00zł

§ 4210 - **2 000,00** złotych – zakup materiałów i wyposażenia

- prowadzenie świetlic profilaktycznych (zakup fachowej literatury, konkursy),
- zakup materiałów informacyjno-profilaktycznych w zakresie edukacji publicznej

§ 4300 - **2 000,00** złotych – zakup usług: dofinansowanie spotkań ze specjalistami, spektakli o tematyce antynarkotykowej.

Środki finansowe nie wykorzystane w danym roku budżetowym powinny zostać uchwałą Rady Gminy- na podstawie art.263 ustawy o finansach publicznych- zamieszczone w wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego i są przeznaczone w następnym roku na realizację gminnego programu.

Zmiany w powyższym preliminarzu wydatków dokonywane będą zgodnie z zasadami obowiązującymi przy dokonywaniu zmian w budżecie Gminy Obrowo (nie będą wymagały zmiany Uchwałą Rady Gminy Obrowo przyjmującej niniejszy Program).

Uzasadnienie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Obrowo – zwanym dalej Programem, oparty jest na Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020 podstawowym dokumencie polityki zdrowia publicznego, wyznaczającym cele strategiczne i operacyjne oraz najważniejsze zadania na rzecz poprawy zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców Gminy Obrowo a także rekomendacjach i priorytetach dotyczących realizowania i finansowania innych programów wskazanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Działania zawarte w Programie finansowane są ze środków własnych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Założenia Programu na 2020 rok dotyczą dalszego rozwoju działań z obszaru profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, mających na celu zapobieganie powstawaniu nowych problemów oraz niwelowanie i zmniejszanie negatywnych zjawisk będących skutkiem używania substancji psychoaktywnych. Należy nadmienić, że używanie substancji psychoaktywnych powoduje szereg negatywnych konsekwencji zdrowotnych, społecznych oraz prawnych, co wymaga podejmowania różnorodnych działań zapobiegających oraz naprawczych.

Gminny Program, tak jak miało to miejsce w poprzednich latach, określa gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków oraz przemocy w rodzinie. Realizacja działań wymaga zaangażowania wielu środowisk i grup społecznych, konsekwencji w długofalowych działaniach wprowadzania skutecznych rozwiązań, szczególnie w odniesieniu do pracy z dziećmi i młodzieżą. Program dostosowany jest do specyfiki problemów na terenie gminy Obrowo i uwzględnia lokalne możliwości realizacji, pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym. Kierunki działań określone w niniejszym Programie stanowią rozwinięcie i kontynuację działań podejmowanych w latach poprzednich.

Dla określenia postaw mieszkańców wobec potencjalnych problemów społecznych, w lutym 2019 roku została przeprowadzona przez firmę Pracownia Badań i Profilaktyki Społecznej INVEISIS, Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych na terenie Gminy Obrowo. Do diagnozy dla potrzeb Programu zostały wykorzystane dane z raportu badań. Wśród trzech grup respondentów poddanych badaniom ankietowym znalazły się osoby dorosłe, uczniowie szkół podstawowych oraz sprzedawcy w punktach sprzedaży napojów alkoholowych.

Badanie wśród dorosłych mieszkańców gminy Obrowo, zostało przeprowadzone na grupie reprezentowanej przez 100 osób. W badaniu wzięło udział: 74- kobiety i 26- mężczyzn, ankietowani mieszkańcy w hierarchii problemów najwyżej usytuowali alkoholizm. Kolejnymi problemami jakie można uznać za występujące na terenie gminy Obrowo okazały się narkomania oraz substancje psychoaktywne. Deklaracje badanych mieszkańców gminy Obrowo dotyczące aktualnych zachowań związanych ze spożywaniem alkoholu wskazują, że alkohol jest obecny w życiu badanych, lecz częstotliwość jego spożywania jest zazwyczaj okazjonalna. Okazuje się, iż najliczniejsza grupa tj. 58,00% ankietowanych spożywa napoje alkoholowe, średnio kilka razy w roku. 13,00% badanych przyznało się do spożywania alkoholu raz w miesiącu, a 3,00% raz na dwa tygodnie. Pozostałe 26,00% respondentów zadeklarowało abstynencję. Uwzględniając płeć respondentów, zarówno kobiety (59,46%), jak i mężczyźni (53,85%) najczęściej odpowiadali, że piją alkohol okazjonalnie. Odnośnie oceny występującego problemu narkomanii na terenie gminy Obrowo, najwięcej badanych tj. 37,00% nie było w stanie jednoznacznie ocenić skali tego problemu. Zdaniem 35,00% ankietowanych zjawisko narkomanii w gminie jest rzadko spotykane, zaś dwóch z badanych stwierdziło, że jest to bardzo powszechny problem. Pozostałe 26,00% respondentów odpowiedziało, że problem narkomanii nie występuje na terenie gminy. Jeśli chodzi o doświadczenia badanych mieszkańców z substancjami psychoaktywnymi, to do zażywania narkotyków bądź innych substancji odurzających przyznało się 21,00% respondentów, w tym 24,32% kobiet i 11,54% mężczyzn. Wśród badanych 6,00% zadeklarowało użycie narkotyków kilka razy, a 15,00% stwierdziło, że był to jednorazowy kontakt. W wyniku pytań poruszających problematykę przemocy w rodzinie 23,00% badanych zna 1-2 przypadki rodzin, w których stosowana jest tego rodzaju przemoc. Najczęstszą przyczyną występowania przemocy w rodzinie jest alkoholizm lub nadużywanie substancji psychoaktywnych. W trakcie ankietyzacji okazało się, że w próbie badawczej znalazło się 38,00% osób palących, z czego 55,26% przyznało się do palenia nałogowego, 63,16% palących przyznało się, że robi to w obecności dzieci. Istotnym jest również fakt, że blisko 79,00% palących ma świadomość tego, że palenie ma szkodliwy wpływ na ich zdrowie.

Drugą grupę respondentów stanowili uczniowie II etapu edukacji tj. 354 uczniów w tym 175 dziewcząt oraz 179 chłopców oraz III etapu edukacji tj. 382 uczniów w tym 206 dziewcząt i 176 chłopców.

Na podstawie zestawienia wyników zawartych w raporcie, wynika, że problem agresji i przemocy w środowisku szkolnym pokazuje, iż samopoczucie uczniów z klas V i VI podczas pobytu w szkole jest zmienne, pomimo tego, iż szkoła postrzegana jest przez nich jako miejsce raczej bezpieczne i darzą zaufaniem swoje grono pedagogiczne. Spośród badanych 31,00% przyznało, że osobiście doświadczyło przemocy, a blisko 31,00% zna w szkole uczniów, przed którymi odczuwa lęk. Jeżeli chodzi o formy przemocy to 74,29% spośród badanych uczniów, przyznało, że spotkało się z agresją słowną, 66,10% z ośmieszaniem i wulgaryzmami, a 58,19% z poniżaniem. Ponadto 47,18% uczniów udzieliło odpowiedzi, że osobiście doświadczyło między innymi tych form przemocy. W grupie ankietowanych 22,03% zadeklarowało, że spotyka także przemoc poza murami szkoły, a 19,49% badanych potwierdziło uczestnictwo w czynnym akcie przemocy. Jeżeli chodzi o palenie papierosów, dane z raportu pokazują, że większość badanych uczniów z gminy Obrowo nie miała styczności z wyrobami nikotynowymi. Niemniej jednak 7,91% uczniów przyznało się do palenia w większości chłopcy. Analiza dotycząca tematu spożywania alkoholu pokazuje, że ponad 18,00% ankietowanych odbyło już inicjację alkoholową. Ponadto 40,11% badanych przyznało, że zna niepełnoletnich spożywających napoje procentowe, choć dostęp do alkoholu w opinii badanych najczęściej jest bardzo trudny, prawie niemożliwy. Dane dotyczące problemu narkomanii pokazują, że większość uczniów z gminy Obrowo nie zna w swoim środowisku osób zażywających narkotyki. Do posiadania takich znajomości przyznało się 13,28% w tej grupie znalazło się więcej dziewcząt a niżeli chłopców. Uczniowie ankietowani w części dotyczącej używania komputera, tableta czy telefonu wykazali, że korzystają z tych sprzętów od jednej do trzech godzin na dobę. Dane dotyczące cyberprzemocy wskazują, że blisko 35,00% badanych doświadczyło sytuacji, że Toś bez ich zgody zrobił im zdjęcie też nakręcił film. Ponadto 8,19% ankietowanych przyznało, że było sprawcami oczerniania lub szantażu przy użyciu urządzeń elektronicznych.

W drugiej grupie respondentów znajdują się również uczniowie z III etapu edukacji tj. siódma, ósma klasa podstawówki, gdzie 35,00% ankietowanych przyznało, że doświadczyło przemocy w szkole, a 20,42% stwierdziło, że są w szkole uczniowie przed którymi odczuwają lęk. Najczęściej spotykanymi formami przemocy są agresja słowna, ośmieszanie i wulgaryzmy, a także poniżanie. Jeżeli chodzi o palenie papierosów to blisko połowa ankietowanych przyznaje się do palenia. W opinii badanych dostęp do wyrobów tytoniowych jest raczej łatwy i właściwie każdy może je kupić. Blisko 64,00% badanych uczniów przyznało się do spożycia alkoholu, a wiek 14 lat został najczęściej wskazywany jako moment rozpoczęcia inicjacji alkoholowej. W przedmiocie dotyczącym problemu narkomanii wyniki pokazały, że większość uczniów z terenu gminy Obrowo nie miał styczności z substancjami psychoaktywnymi takimi jak narkotyki. Jednak znalazła się grupa stanowiąca 8,38%, która potwierdziła swój pierwszy kontakt z narkotykami i znalazły się w niej zarówno dziewczęta jak i chłopcy. Dobrym sygnałem są deklaracje większości uczniów, że nie są zainteresowani tematem związanym z dostępnością narkotyków. Ankiety dotyczące używania sprzętu elektronicznego takiego jak komputer, tablet czy telefon wskazują, że uczniowie korzystają z niego od 3 do 5 godzin dziennie. Dane w części dotyczącej cyberprzemocy obrazują, że badani uczniowie w większości mają świadomość czym jest to zjawisko. Blisko 56,00% doświadczyło tego rodzaju przemocy. Do drugiej grupy ankietowanych należeli także uczniowie z klas III gimnazjum. Na podstawie danych uzyskanych z ankiet w klasach III gimnazjum, wynika, że ponad 70% uczniów z tych klas z terenu gminy Obrowo miało już kontakt z alkoholem, 88,29% z nich przyznało się do spożywania napojów alkoholowych w czasie 12 miesięcy przed badaniem, a 61,26% piło alkohol w ciągu ostatnich 30 dni. Ponadto większość badanych nie zażywała substancji psychoaktywnych, jak narkotyki czy leki, 18,57% tj. 26 osób potwierdziło kontakt z tego typu substancjami i była to najczęściej marihuana lub haszysz. Jeśli chodzi o dostępność substancji psychoaktywnych, ankietowani jako wręcz niemożliwe do zdobycia wymieniają heroinę, crack i kokainę. Ankietowani stwierdzili, że bardzo łatwy jest dostęp do piwa i papierosów, a w dalszej kolejności łatwo można zdobyć wódkę lub wino.

Następną grupę badawczą stanowiło 30 sprzedawców w punktach sprzedaży napojów alkoholowych zlokalizowanych na terenie gminy Obrowo. Jak wynika z pozyskanych danych, spożywanie napojów alkoholowych w obrębie sklepu, jak również nieprzyjemne zajścia z tym związane to raczej sporadyczne przypadki. Większość sprzedawców nie zna przypadków sprzedaży nieletnim alkoholu czy też wyrobów tytoniowych, niemniej jednak część z nich potwierdziła, że takie sytuacje się zdarzają. Wszyscy zgodnie zadeklarowali, że w przypadku co do wieku kupującego zawsze proszę o pokazanie dokumentu tożsamości.

Na terenie Gminy znajduje się 5 Szkół Podstawowych w których uczy się 1.570 (2018r.-1.565) uczniów, w liceum uczy się 47 (2018r.-34) uczniów, w przedszkolach samorządowych w Brzozówce

i Osieku nad Wisłą jest 365 (2018r.- 309) wychowanków, do klas „0” w szkołach podstawowych uczęszcza 243 (2018r.- 221) dzieci, do szkoły w Zębowie prowadzonej przez Stowarzyszenie uczęszcza 23 (2018r. - 41) dzieci. Do Niepublicznych Przedszkoli na terenie Gminy chodzi 222 (2018r.-153 dzieci).

Uzupełnieniem danych uzyskanych w badaniach są również dane jakościowe, które są wynikiem ankiet, rozmów i zgłaszanych problemów przez nauczycieli, pedagogów, dyrektorów szkół, Policję, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrowie, członków GKRPA oraz innych osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

W Szkole Podstawowej w Brzozówce zostały wykonane badania ankietowe w klasach szóstych, siódmych i ósmych w których brało udział 112 uczniów. Z ankiet wynika, że: 43- uczniów widziało na terenie szkoły narkotyki lub inne substancje psychoaktywne, a 69 osób odpowiedziało, że – NIE; 6- uczniów zażywało narkotyki, 104 –NIE; 32- uczniów przyznało się do spożycia alkoholu w domu- 1 raz, 10- uczniów spożywało wiele razy, 63- uczniów nigdy natomiast poza domem 8 – uczniów przyznało się do spożycia alkoholu jeden raz, 6- uczniów wiele razy, 76- nigdy nie piło alkoholu poza domem. Najczęściej alkohol pity jest przez młodzież w domu na uroczystościach rodzinnych. Wśród ankietowanych 7 uczniów kupiło samodzielnie papierosy lub alkohol. W domu jeden raz zapaliło 4- uczniów, 4- uczniów wiele razy, 92- uczniów nie zapaliło nigdy, natomiast poza domem jeden raz zapaliło 5 – uczniów, 7- uczniów wiele razy, 86- uczniów nigdy. W szkole przemocy słownej, fizycznej, cyberprzemocy doświadczyło 51 – uczniów, 56- NIE, natomiast w domu doświadczyło 6 uczniów, 99- NIE.

Wśród uczniów wykryto papierosy u jednego ucznia 8 klasy oraz e-papierosy u dwóch uczniów klasy 7 i 8. Żaden z uczniów nie zgłaszał problemów dotyczących swoich lub cudzych uzależnień. W klasach 7 i 8 lekcje profilaktyki uzależnień przeprowadziła osoba z Towarzystwa „Powrót z U” w Toruniu. Dla rodziców zostało zorganizowane spotkanie z przedstawicielem „Powrót z U”, jednak rodzice nie skorzystali z oferty. W klasach 2-8 zajęcia warsztatowe w zakresie profilaktyki zachowań agresywnych i przemocowych przeprowadził przedstawiciel firmy INVESIS – 12 godzin. Strażnik Gminny przeprowadził zajęcia w zakresie profilaktyki uzależnień oraz przemocy lub cyberprzemocy.

W Szkole Podstawowej w Osieku nad Wisłą została przeprowadzona ankieta w której udział wzięło 128 uczniów z klas VI, VII, VIII (12-14 lat) z danych wynika, że na terenie szkoły nie były rozpowszechniane narkotyki i inne substancje psychoaktywne, nie wykryto uczniów będących po spożyciu środków odurzających, 4 uczniów (3,13%) przyznało się do zażycia substancji psychoaktywnych, 30 uczniów (23,44%) przyznało się do spożywania alkoholu w tym 21 uczniów zażywało alkohol w domu a 9 poza domem. Do palenia papierosów przyznało się 4 uczniów (3,13%) w tym 2 paliło papierosy w domu, 2 poza domem. Przemocy fizycznej, słownej bądź cyberprzemocy doznało 76 uczniów (59,37%) w tym 6 uczniów w domu, 45 w szkole, 25 podczas korzystania z internetu. Szkoła podjęła następujące działania profilaktyczne: w klasach VI prowadzone były warsztaty „ Stop Uzależnieniom” przez pracownika Kujawsko-Pomorskiego Towarzystwa „Powrót z U”; projekt profilaktyczny Połączony z koncertem hip-hop-owym „ Nie zmrąnij swojego życia – RYM cerze (Bęsiu i Dj YOUNAS); projekt Rap – pedagogika oparty na muzyce hip-hop’owej z elementami profilaktyki skierowany do uczniów, nauczycieli i rodziców; zajęcia dotyczące Cyberprzemocy w klasach VI-VIII prowadzone przez pedagoga , psychologa i policjanta; warsztaty prowadzone przez Strażnika Gminnego; zajęcia skierowane do uczniów potrzebujących korekcji niewłaściwych zachowań – program SAPER klasy IV -V; warsztaty dla uczniów klas V-VIII dotyczące bezpieczeństwa podczas wakacji pn. „Bezpieczne wakacje nie daj się wciągnąć, o bezpiecznym wypoczynku i umiejętności radzenia sobie z presją rówieśników” oraz zajęcia z zapobiegania agresji, przemocy, bycia asertywnym itp.

Szkoła Podstawowa w Łążyńcu II przekazała informacje na podstawie anonimowej ankiety, z których wynika, że nikt z uczniów nie przyznał się do używania narkotyków, nie wykryto uczniów, którzy są po spożyciu środków psychoaktywnych, czy narkotyków, do spożywania alkoholu w domu przyznało się 16 osób, poza domem 1 osoba , alkohol najczęściej pity był na uroczystościach w domu. Nikt nie przyznał, że na terenie gminy sprzedawcy podają nieletnim papierosy, alkohol. Około 15 uczniów zgłosiło przemoc słowną, fizyczną i cyberprzemoc. Nikt nie przyznał się do palenia papierosów. W ramach profilaktyki szkoła podjęła zadania: klasy młodsze brały udział w programie „ Bądź bezpieczny na drodze”; zajęcia w klasach IV-V „Bądźmy poszukiwaczami autorytetu”; zajęcia z Policją nt „Uzależnienia i zagrożenia XXI wieku”; odbył się konkurs i pogadanka na temat cyberprzemocy dla klas VII-VIII; odbyły się lekcje przestrogi „ Co każdy powinien wiedzieć o sektach” ; udział w programie „Ratujemy i uczymy ratować”.

Anonimowa ankieta w Szkole Podstawowej w Dobrzejewicach wykazała, że na terenie szkoły nie były rozpowszechniane narkotyki, 1 uczeń przyznał się do zażywania narkotyków, nie wykryto wśród uczniów,

aby byli pod wpływem alkoholu czy dopalaczy. Nikt z uczniów nie przyznał się do spożywania alkoholu w różnych okolicznościach. Żaden z uczniów nie potwierdził, że sprzedawcy podają alkohol nieletnim. Przemoc słowną i fizyczną zgłosiło 20 uczniów, cyberprzemoc na terenie szkoły i w domu zaakcentowało 2 uczniów. Natomiast 10 uczniów przyznało się do palenia papierosów. 22 uczniów zgłosiło, że nie potrafi poradzić sobie w sytuacjach trudnych. W ramach profilaktyki szkoła podjęła następujące działania: odbyły się spotkania z przedstawicielem Straży Gminnej dotyczące cyberprzemocy i bezpieczeństwa; lekcje wychowawcze z psychologiem i pedagogiem szkolnym; organizowane były zajęcia dla klas gimnazjum i szkoły podstawowej pn „Świadomi zagrożeń – wczesne rozpoznawanie uzależnień” prowadzone przez Terapeutę z Towarzystwa Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U”; zajęcia dla klas I-VII prowadzone przez przedstawicieli PCPR w Toruniu; zajęcia z komunikacji interpersonalnej dla klas VII prowadzone przez psychologa; prowadzone były indywidualne rozmowy, tematy o zdrowym trybie życia; podczas pełnionych dyżurów podczas przerw przez nauczycieli, reagowano na pojawiające się spory i konflikty.

Szkoła Podstawowa w Obrowie na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych, wśród 50 wybranych losowo uczniów przedstawiła następujące dane: nikt z ankietowanych uczniów nie wskazał, że ma kontakt z narkotykami, na terenie placówki żaden z uczniów nie przebywał pod wpływem środków psychoaktywnych, narkotyków lub dopalaczy. 24 uczniów przyznało się, że piło alkohol, w tym 10 w domu a pozostali poza domem. Uczniowie zgłaszali przemoc fizyczną i słowną w szkole, nikt nie zgłosił przemocy w domu. Na terenie szkoły doznało przemocy 6 uczniów, 5 uczniów było obiektem działań o charakterze cyberprzemocy. Natomiast do palenia papierosów przyznało się 9 uczniów. W ramach działań profilaktycznych realizowane były przez szkołę spotkania ze Strażnikiem Gminnym kwestii przemocy, prowadzone były zajęcia z terapeutą uzależnień, cykliczne apele. Psycholog, pedagog, oraz wychowawcy realizują zajęcia poświęcone przeciwdziałaniem agresji i profilaktyce uzależnień.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrowie jest jednym z realizatorów Gminnego Programu, z informacji uzyskanych z Ośrodka wynika, że 31 rodzin korzysta z pomocy Ośrodka i dotknięta jest problemem alkoholowym, 2 rodziny korzystające z pomocy Ośrodka dotknięte są problemem narkotykowym, wszczęto 25 procedur Niebieskich Kart, 15 osób zgłosiło problem przemocy w rodzinie w związku z nadużywaniem alkoholu, 2 osoby zgłosiły problem narkotykowy.

Dane z poprzednich lat są następujące w 2018r.- 31 (2017r. -43, w 2016r. – 47) rodzin korzystających z pomocy dotknięte są problemem alkoholowym, a 2 rodziny problemem narkotykowym. Procedurę Niebieskiej Karty wszczęto w 15 przypadkach (2017r.- 30, w 2016r. – 23, w 2015r. -9). Liczba rodzin z problemem przemocy i alkoholu to 10 (w 2016r.- 14; w 2015r.-13, w 2014r.-31). Problemy z narkotykami zgłosiły 4 rodziny (w 2017r.-4, w 2016r.-15). Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego poinformowała, że wszystkich grup roboczych odbyło się 88 (2017r.- 142, w 2016r. -97). Na podstawie informacji uzyskanej od pracowników socjalnych wynika, że problem uzależnienia od alkoholu występuje w około 130 rodzinach. W zakresie rodzin z problemem alkoholowym korzystających z pomocy GOPS nastąpiła tendencja niżkowa w stosunku do lat poprzednich. Przyczyną jest Program 500+ i mniejsza liczba rodzin zgłaszających się o pomoc finansową.

Na podstawie danych z Urzędu Gminy Obrowo, wynika, że na dzień 05.11.2019r. wykazano 38 podmiotów gospodarczych w tym 7 gastronomicznych i 31 punktów sprzedaży detalicznej, wydane zostało 1 zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu.

Natomiast według danych z Urzędu Gminy Obrowo w 2018r. wydano 33 zezwolenia na sprzedaż alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 7 zezwoleń w miejscu sprzedaży napojów alkoholowych, 9 zezwoleń jednorazowych. Na dzień 16 listopada 2018r. wykazano 40 punktów sprzedaży 33 podmiotów detalicznych i 7 gastronomicznych. W 2017r. wydano 10 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w tym 5- detalicznych i 5 gastronomicznych. Na dzień 30.11.2017r. wykazano 36 podmiotów detalicznych i 9 gastronomicznych.

Zajęcia sportowe prowadzone na terenie Gminy przez Gminnego Koordynatora Sportu i jednocześnie członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie stanowią jedynej i samodzielnej strategii profilaktycznej są one integralną częścią programu profilaktycznego i doskonale uzupełniają inne działania profilaktyczne. Zajęcia sportowe to przekaz informacji dotyczących zdrowego stylu życia, bo przecież prawdziwy sportowiec nie pije, nie pali, nie używa narkotyków, sterydów a także zapoznają się z autorytetami promującymi trzeźwy styl życia – trener, nauczyciel wychowania fizycznego. Gminny Koordynator w ramach realizowania zadań Programu przeprowadził między innymi z uczniami, którzy pochodzą z rodzin w których występuje nadużywanie alkoholu, przemoc domowa wiele imprez sportowych.

W związku z tym korzystał ze środków pochodzących z zezwoleń na sprzedaż alkoholu.

Izba Wyrzeźwień w Toruniu przy ulicy Kasztanowej poinformowała, że od 01 stycznia do końca października 2019r., przyjęto 50 osób z terenu gminy Obrowo (49 – mężczyzn i 1 kobietę), w tym bezrobotnych 31 – osób, emerytów 5 – osób, pracowników fizycznych – 4- osoby, rencistów 4- osoby, studentów- 1 – osoba, prowadzących własną działalność – 1 osoba i pozostałych nieokreślonych 2 – osoby. Pora pierwszy do Izby trafiło 26 osób. W przedziale wiekowym od 18 do 24 roku życia trafiło 5 mężczyzn, od 25 do 29 r. ż. dostało się 6 mężczyzn, od 30 do 40 r.ż. trafiło 11 mężczyzn, w przedziale wiekowym 41-50 lat przebywało 6 mężczyzn 1 kobieta, powyżej 51 lat – 21 mężczyzn. Jeżeli chodzi o stan cywilny to zatrzymano 23 żonaty, 18 kawalerów, 9 rozwiedzionych. Do Izby 46 osób zostało dowiezionych przez Policję, 1 przez Straż Gminną, 3 przez Straż Miejską.

Dane z Izby Wyrzeźwień z poprzednich lat wskazują, że w 2018r. - 41 (w tym 39 mężczyzn i 2 kobiety), (w 2017r. przyjęto 39 osób: 36- mężczyzn i 3 – kobiety) osoby nietrzeźwe zatrzymane na terenie gminy Obrowo w tym osoby bezrobotne 23, 6- bezrobotnych, 3-pracowników fizycznych, 4- rencistów, 2-rolników, 3 bez odpowiedniej nazwy w słowniku klasyfikacji. Pierwszy raz do Izby Wyrzeźwień trafiło 25 osób. Wszystkie te osoby zostały przewiezione przez Policję. Pobyt stały na terenie naszej gminy posiada 36 osób. Statystycznie najczęściej trafiło kawalerów -19, żonaty -12, 2- mężatki, 7- rozwiedzionych, 1- wdowiec. Przedziały wiekowe to: od 18 do 24 lat 2 osoby; od 25 do 29 lat 7 osób; od 30 do 40 lat 7 mężczyzn i 1 kobieta; od 41 lat do 50 lat 5 mężczyzn; powyżej 51 lat 18 mężczyzn i 1 kobieta.

Dane o osobach zatrzymanych z poprzednich lat: 47 w 2015r. (46- mężczyzn i 1- kobieta; w 2014r. 41-osób).

Certyfikowany Instruktor Terapii Uzależnień udzielił w punkcie informacyjno-konsultacyjnym w Obrowie, ogółem w każdy piątek 611 konsultacji (2018r. -556; w 2017r.- 550; w 2016r. 811;w 2015r. – 571; w 2014r.-721). Osoby, które odbyły leczenie na Oddziale Odwykowym Całodobowym w Czerniewicach – 4; natomiast na Oddziale Dziennym przy w Toruniu ulica Bydgoska 1 – 3 osoby.

Kierownik Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Obrowie z siedzibą w Dobrzejewicach poinformował, że u 10 pacjentów zdiagnozowano problem alkoholowy, 9 pacjentów zgłosiło problem alkoholowy, nie odnotowano przypadków związanych z używaniem narkotyków i dopalaczy. Natomiast w 2018r. nie zdiagnozowano nowych pacjentów z problemem alkoholowym (w 2017r. zgłosiły się 2 osoby, które potrzebowały skierowania na leczenie odwykowe, w 2015r. zgłosiły się dwie osoby, które z własnej woli chciały podjąć leczenie uzależnienia od alkoholu). Problem alkoholowy zgłosiło 8 pacjentów SP ZOZ w Obrowie z siedzibą w Dobrzejewicach, nie było przypadków z używaniem narkotyków i dopalaczy.

Dom Pomocy Społecznej DOM KOMBATANTA poinformował, że w 2019 roku nie wystąpił problem z nadużywaniem alkoholu u żadnego z pensjonariuszy Domu. Przypadek użycia przemocy u osoby pod wpływem alkoholu zdarzył się raz, nie zaobserwowano wśród mieszkańców Domu osób uzależnionych od hazardu.

Przy opracowaniu Gminnego Programu na 2020 rok wzięto pod uwagę doświadczenia z lat ubiegłych, z których wynika, że najskuteczniejsza jest profilaktyka skierowana do młodej grupy odbiorców i ich rodzin, jako grupy najbardziej narażonej na ryzyko wynikające ze spożycia alkoholu, kontakt z narkotykami i zagrożonych przemocą w rodzinie. Przede wszystkim dzieciom i młodzieży i ich najbliższemu środowisku należy zapewnić bezpieczeństwo i właściwe wzorce zachowań. Dlatego niezbędna jest kontynuacja działań w zakresie profilaktyki szkolnej poprzez realizację programów profilaktycznych kształtujących kompetencje młodych ludzi oraz ich zdolności interpersonalne bez pomocy alkoholu, papierosów i narkotyków. Realizowanie projektów profilaktycznych dotyczących zagadnienia przemocy rówieśniczej, agresji. Preferowanie programów profilaktycznych w szkołach obejmujących oprócz młodzieży także rodziców czy prawnych opiekunów. Kontynuowanie szkoleń i warsztatów dla uczniów szkół z zakresu profilaktyki społecznej. Realizowanie programów profilaktycznych dotyczących trzeźwości wśród mieszkańców. Kontynuowanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz wyrobów tytoniowych. Na rzecz ograniczenia problemów alkoholowych wykorzystywanie lokalnych zasobów do tworzenia koalicji.